

Vraag en Antwoord “Common Reporting Standard en uw fiscale woon- of vestigingsplaats”

Wat is de Common Reporting Standard (CRS)?

De Nederlandse overheid werkt met veel landen samen om belastingontduiking tegen te gaan. Internationaal is in de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) afgesproken om automatisch gegevens van financiële rekeningen uit te wisselen. Hiervoor is de CRS ontwikkeld. De CRS is het systeem voor het identificeren van rekeninghouders die in het buitenland wonen of gevestigd zijn. En voor het jaarlijks uitwisselen van gegevens over financiële rekeningen tussen landen die daarvoor een overeenkomst hebben gesloten. Nederland doet daar met de andere EU-lidstaten aan mee (zie Common Reporting Standard en zoek naar: mondiale gegevensuitwisseling).

De CRS is in de Nederlandse Wet op de internationale bijstandsverlening bij de heffing van belastingen (de WIB) opgenomen. Deze wet verplicht de financiële instellingen in Nederland dat zij van alle rekeninghouders, particuliere en zakelijke klanten, weten en registreren waar zij voor belastingdoeleinden (fiscaal) wonen of gevestigd zijn. Ook moet verplicht het fiscaal identificatienummer van hun woon- of vestigingsland worden vastgelegd.

Een vergelijkbare verplichting was al vanaf 1 juli 2014 aan financiële instellingen opgelegd, maar dan om vast te stellen en te registreren of klanten Amerikaans belastingplichtigen zijn. Het ministerie van Financiën sloot daarover op 18 december 2013 een verdrag met de Amerikaanse overheid. Aanleiding was een Amerikaanse belastingwet, de Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA). Amerikaanse belastingplichtigen, in deze wet U.S. persons genoemd, moeten namelijk belastingaangifte doen bij de Amerikaanse belastingdienst over de goederen die zij buiten de Verenigde Staten aanhouden.

Inmiddels doen meer dan 90 landen aan de CRS mee of hebben toegezegd binnenkort mee te gaan doen. Het is de bedoeling dat alle landen van de wereld zich gaan aansluiten. De CRS zal ook de Europese spaarrenterichtlijn vervangen, die binnen de EU een automatische uitwisseling van gegevens van financiële rekeningen tussen de EU-lidstaten regelde.

Wat is het verschil tussen de CRS en de FATCA?

De CRS gaat over het vaststellen en in de administratie vastleggen van de fiscale woon- of vestigingsplaats van alle rekeninghouders en soms ook van uiteindelijk belanghebbenden tot een organisatie. In de WIB is geregeld dat de bank persoonsgegevens van rekeninghouders verzamelt en jaarlijks met bepaalde financiële gegevens aan de Belastingdienst doorgeeft. Die zal de gegevens van een rekeninghouder die in een CRS-land woont of gevestigd is aan dat land doorgeven.

De V.S. zijn een van de weinige landen die belasting heft van zijn inwoners of van de degenen die een Amerikaans paspoort hebben en in het buitenland wonen. De FATCA zorgt er voor dat banken in alle landen van de wereld van hun rekeninghouders moeten vaststellen - soms ook van uiteindelijk gerechtigden tot een organisatie - of zij in de V.S. belastingplichtig zijn. Banken in Nederland moeten

alleen de relevante gegevens van Amerikaanse belastingplichtigen aan de Belastingdienst doorgeven. De Belastingdienst geeft die gegevens dan door aan de Amerikaanse belastingdienst.

Wanneer gaat de bank u een verklaring vragen?

Als u nog geen klant bij een bank bent en u opent daar een nieuwe bankrekening.

De bank moet dan van u weten of u fiscaal in Nederland of (daarnaast óók) in een ander land woont en voor de Verenigde Staten of u een U.S. person bent. De bank verstrekt u dan een formulier dat ingevuld en getekend moet worden. Dit kan ook online gebeuren.

Een rekening kan meer rekeninghouders hebben, bijvoorbeeld in het geval sprake is van een zogenaamde 'en/of'-rekening. In een dergelijk geval wordt elke rekeninghouder op zichzelf als rekeninghouder behandeld en moet de bank de identificatieregels van de CRS op hem toepassen.

Als u een organisatie vertegenwoordigt moet de bank van uw organisatie weten of deze in Nederland is gevestigd of fiscaal ook in een ander land. Voor de Verenigde Staten moet de bank vaststellen of de organisatie een U.S. person is. In bepaalde gevallen moeten ook gegevens van de uiteindelijk belanghebbende(n) opgegeven worden. De vragen in het formulier of de vragen online leiden u op de meest efficiënte wijze langs de voor uw situatie relevante vragen.

Wat zijn de toetsingscriteria voor fiscaal inwonerschap of fiscale vestigingsplaats?

Ieder land heeft wetten die bepalen wanneer een organisatie daar fiscaal gevestigd is of dat door die organisatie heen wordt gekeken naar de belanghebbenden. Die wetten en regels verschillen per land. Het beste overzicht van de criteria in alle CRS-landen treft u aan op de website van de OESO: [rules governing tax residence](#).

Lees hieronder wat de belangrijkste criteria voor de Nederlandse Belastingdienst zijn.

Woont u fiscaal alleen in Nederland?

In Nederland bepaalt de Belastingdienst uw fiscale woonplaats op basis van uw persoonlijke situatie. Belangrijke feiten zijn onder andere:

- waar u het meeste van uw tijd woont of verblijft,
- waar uw partner en/of kinderen wonen,
- waar u werkt,
- waar u uw huisarts heeft,
- waar uw verzekeringen lopen,
- waar u lid bent van verenigingen,
- waar uw kinderen naar school gaan.

De meeste mensen wonen fiscaal op één adres. Als u twee of meer vaste adressen bezit, waarvan één of meer in het buitenland, dan kunt u fiscaal óók in het buitenland wonen. Dat zal de belastingdienst van dat land op basis van de eigen lokale regels bepalen.

Is uw organisatie fiscaal alleen in Nederland gevestigd?

In Nederland bepaalt de Belastingdienst of uw organisatie fiscaal gevestigd is in Nederland op basis van de plaats waar de feitelijke leiding over uw organisatie wordt uitgeoefend. Belangrijke feiten zijn onder andere:

- waar de belangrijke zakelijke beslissingen genomen worden,
- waar de bestuurders (managers) werken en vergaderen,
- waar de boekhouding plaatsvindt en de financiële (jaar)cijfers worden opgesteld.

De volgende omstandigheden kunnen ook indicaties geven over de plaats van de feitelijke leiding:

- waar de aandeelhouders wonen en vergaderen;
- waar de organisatie geregistreerd staat;
- waar en in welke vorm de organisatie juridisch opgericht is.

De juridische vorm van de organisatie speelt een belangrijke rol. Bijvoorbeeld bij een vennootschap onder firma (vof) kijkt de Belastingdienst door de vennootschap heen naar de vennoten. De in de vof behaalde winst wordt in Nederland fiscaal aan de vennoten toegerekend. Deze vorm van een vennootschap is zogenoemd fiscaal transparant.

Of uw organisatie (daarnaast ook) fiscaal gevestigd is in een ander land, hangt af van de wet in dat andere land en verschillende feiten, activiteiten en omstandigheden.

Wat gebeurt er met mijn gegevens?

Banken zullen de door u verstrekte informatie in hun administratie vastleggen. Alle financiële instellingen in Nederland zijn wettelijk verplicht jaarlijks de financiële gegevens van hun rekeninghouders aan de Nederlandse Belastingdienst te verstrekken.

Als u een fiscale woon- of vestigingsplaats in een CRS-land heeft opgegeven, zal de Belastingdienst uw gegevens doorgeven aan het betreffende land. Als u een fiscale woon- of vestigingsplaats in een land heeft opgegeven dat niet aan de CRS deelneemt en ook geen belastingverdrag met Nederland heeft, dan zal de Belastingdienst uw gegevens niet mogen doorgeven aan het betreffende land.

Hoe zit het met de privacy?

De privacy blijft vanzelfsprekend gewaarborgd. Alle gegevens die banken in het kader van de CRS verzamelen blijven vertrouwelijk. Banken voeren een wettelijke verplichting uit als zij bepaalde gegevens doorgeven aan de Belastingdienst.

Gegevens van welke financiële rekeningen worden doorgegeven?

Het begrip 'financiële rekening' is een ruim begrip binnen de CRS. Hieronder vallen:

- depositorekeningen,
- bewaarrekeningen,
- aandelenbelangen in of schuldvorderingen op een beleggingsentiteit,
- kapitaalverzekeringen en lijfrenteverzekeringen.

Er zijn rekeningen die uitgezonderd zijn. Het gaat dan uitsluitend om financiële rekeningen met een laag risico om te worden gebruikt voor belastingontduiking. Van de volgende rekeningen worden geen gegevens aan CRS-landen doorgegeven:

- levenslooprekeningen,
- levensloopverzekeringen en levensloopdeelnemingsrechten,
- oudedagslijfrenten,
- kapitaalverzekeringen eigen woning,
- spaarrekeningen eigen woning,
- beleggingsrechten eigen woning,
- bouwdepots,
- alimentatielijfrenten,
- goudenhanddrukstamrechten,
- lijfrenten voor invalide kinderen.

Welke gegevens van financiële rekeningen worden doorgegeven?

Op basis van identificatie- en rapportagevoorschriften van de CRS bepaalt de bank of er sprake is van rekeninghouders die fiscaal in een CRS-land wonen of gevestigd zijn. Als er één rekeninghouder van een rekening met meerdere rekeninghouders fiscaal in een ander land woont of gevestigd is, zal de bank in beginsel gegevens moet rapporteren. De CRS spreekt van een “te rapporteren rekening” en van een “te rapporteren persoon” of meerdere “te rapporteren personen”. De criteria daarvoor zijn wettelijk vastgelegd.

Als er sprake is van een te rapporteren financiële rekening en van een te rapporteren persoon, dan worden de volgende persoonsgegevens doorgegeven:

- de naam,
- het adres,
- het fiscale woonland,
- het fiscale identificatienummer van de rekeninghouder,
- de geboortedatum en de geboorteplaats, als de rekeninghouder een particulier is.

Daarnaast tevens:

- het rekeningnummer of het functionele equivalent daarvan (bijvoorbeeld een polisnummer in het geval van een verzekeringsovereenkomst),
- het saldo of de waarde van de rekening aan het eind van het desbetreffende jaar;
- of, als de rekening tijdens het jaar werd opgeheven, het feit dat de rekening werd opgeheven,
- het totale brutobedrag aan rente dat is gestort of bijgeschreven op die rekening gedurende het kalenderjaar,
- het totale brutobedrag aan ontvangen dividenden,
- het totale brutobedrag aan overige inkomsten die zijn gegenereerd met betrekking tot de activa (bijvoorbeeld uw effecten) op de rekening gedurende het kalenderjaar,
- de totale bruto-opbrengsten die als gevolg van de verkoop, terugbetaling of afkoop van financiële activa (bijvoorbeeld effecten en derivaten) zijn gestort of bijgeschreven op die rekening gedurende het kalenderjaar.

Let op:

Als er sprake is van een gemeenschappelijke gehouden rekening moet de bank aan alle te rapporteren rekeninghouders het volledige saldo of de volledige waarde toerekenen bij de rapportage aan de Belastingdienst. Die moet dit volledige bedrag doorgeven aan de belastingdienst van het betreffende land. Gegevens van ingehouden Nederlandse dividend- of buitenlandse bronbelasting worden niet doorgegeven. Dit kan, als u geen nadere informatie verstrekt in de aangifte in uw (andere) fiscale woonland over het betreffende jaar, wellicht betekenen dat u aldaar een te hoge aanslag wordt opgelegd.

Ik ben al klant en heb een of meer bestaande rekeningen. Moet ik iets doen?

Nee, u hoeft zelf niets te doen. Als het nodig is zal de bank u zelf hierover benaderen.

Ik wil een of meer nieuwe rekeningen openen. Moet ik iets doen?

Ja, de bank zal u als nieuwe klant altijd een formulier met bepaalde vragen geven of u online bepaalde vragen stellen. U moet dan het formulier invullen of de voorgelegde vragen beantwoorden namens u zelf of namens de organisatie die u vertegenwoordigt. Als u de vragen niet goed beantwoordt of helemaal geen antwoord geeft, kan de bank geen rekening voor u openen.

Nee, niet altijd als u al een bestaande klant bent. De bank zal de van u bij haar bekende gegevens nalopen. Als er enige twijfel is over de juistheid van de gegevens of als er omstandigheden zijn veranderd, dan zal de bank u wel (opnieuw) moeten vragen een eigen verklaring af te geven.

Wij zijn nog geen klant en willen gezamenlijk een nieuwe rekening openen. Moeten alle rekeninghouders de vragen beantwoorden?

Ja. De bank moet de gevraagde gegevens per rekeninghouder verzamelen, registreren en jaarlijks aan de Belastingdienst doorgeven.

Ik heb bij verschillende banken één of meer rekeningen. Hoe zit het dan?

U zult mogelijk bij iedere bank een verklaring moeten afgeven. Als u een bestaande klant bent bij een bank, dan zal de bank periodiek de van u bij haar bekende gegevens nalopen. Als er enige twijfel is over de juistheid van de gegevens of omstandigheden zijn veranderd, dan zal de bank u wel (opnieuw) moeten vragen een eigen verklaring af te geven. Ook als u een nieuwe rekening opent, kan het zijn dat de bank u om een eigen verklaring vraagt.

Wat als ik in een niet CRS-land woon?

Ook dan zullen banken u, als u een nieuwe klant bent, vragen waar u fiscaal woonachtig bent. Zo wordt voorkomen dat u later, als uw fiscale woonland zich aansluit bij de andere CRS-landen, alsnog gevraagd moet worden of u in een nieuw CRS-land fiscaal woonachtig bent.

Als u al een bestaande klant bent, dan zal iedere bank zelf bepalen welke procedure voor haar het meest efficiënt is en past binnen de regels van de privacywetgeving.

Ook als u een fiscale woon- of vestigingsplaats in een niet CRS-land heeft opgegeven, zal de bank uw gegevens aan de Belastingdienst doorgeven. De Belastingdienst zal dan uw gegevens echter niet mogen doorgeven aan het betreffende land.

Wat als ik fiscaal in twee of meer landen woon?

Dit feit heeft u dan in uw verklaring aan de bank(en) opgegeven. Uw bank zal uw gegevens aan de Belastingdienst verstrekken met de codes voor de betreffende twee landen, als er volgens de CRS sprake is van een "te rapporteren rekening".

Het komt niet vaak voor dat iemand in twee of meer landen tegelijk woont. In het algemeen is dan het advies om contact op te nemen met een belastingadviseur.